

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente West Betuwe
T.a.v. (Omgevingsdienst Rivierenland)
Postbus 6267
4000 HG Tiel

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
8216369

Onze referentie
1472710

Datum 16 december 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Naam	De Mouwe
Adres	Marienwaerdt Notendijk 2
Postcode/plaats	4153RN Beesd
Gemeente/provincie	West Betuwe; Gelderland;
Monumentnummer	530033

Geacht college,

Op 30 november 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Informatie over vloeren en goten en andere onderdelen alvorens ik goedkeuring aan sloop en vernieuwing geef;
- Plan van aanpak ten aanzien van gevelherstel voorleggen;
- Goed kijken naar de aanwezigheid van urine en fecaliën in het metselwerk;
- Handhaven van de naar binnen draaiende deeldeuren;
- Geen spouw toepassen maar isolatiemateriaal direct tegen de gevel plaatsen;
- Isolatielaag dampdicht maken en luchtdicht afwerken;
- Houten beschot tussen gevel en gebintstijl goed ventileren.

Niet akkoord ga ik met het vervangen van de deeldeuren en het veranderen van de draairichting. Een nieuwe glazen pui dient naar binnen toe geplaatst te worden.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik

de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan behelst ingrepen in het interieur van het stalgedeelte voor een herbestemming.

Motivering

Boerderij de Mouwe is een 18de-eeuwse hallehuisboerderij, die is uitgebouwd tot een T-boerderij met een ten opzichte van de middenas verschoven voorhuis. Het voorhuis is in het verleden sterk verbouwd. Het stalgedeelte is nagenoeg nog origineel met in metselwerk opvallend grote kloostermoppen. Eerder heb ik op 8 augustus 2023 positief geadviseerd op de vervanging van het rieten dak.

Goed om te zien is, dat na een lange verwaarlozing, het stalgedeelte nu wordt gerenoveerd en gerestaureerd, verduurzaamd en in gebruik genomen. In de stal komt een nieuw blok met een toiletvoorziening, kast en een garderobe. Er komen in de openingen nieuwe deeldeuren, een nieuw tochtportaal en een glazen pui. De draairichting van de deeldeuren zal naar buiten open gaan. De stalramen krijgen binnenvoorzetbeglazing. De voergoot wordt weggehaald en zichtbaar gemaakt in de te vernieuwen vloer.

De uiteindelijke functie wordt me nog niet geheel duidelijk uit de stukken. Wel is een bestemmingsplanwijziging in voorbereiding voor de stal en de naastgelegen vloedschuur.

In de stukken zit geen bouwhistorisch onderzoek of inspectierapport van de Monumentenwacht zodat niet helemaal duidelijk wordt welke onderdelen nog aanwezig zijn, wat de waarden daarvan zijn en of ze blijven zitten of gesloopt worden. Ik zou dit nog graag verduidelijkt hebben met afbeeldingen. Bijvoorbeeld de vloer en de mestgoten worden vernieuwd en de voergoten verwijderd terwijl ik dit eigenlijk niet goed kan beoordelen als ik niet weet hoe het er uit ziet en wat de waarden hiervan zijn.

De nieuwe voorzieningen in de vorm van een toiletblok, garderobe en kast zijn goed mogelijk.

Ten aanzien van de buitenschil ben ik nog benieuwd of hier nog herstel van metsel- en voegwerk, inboetwerk van scheuren en herstel van gevelankers plaats vindt. Belangrijk is dat bij vervanging gekeken wordt naar type steen en voegwerk. Ik krijg nog graag een plan van aanpak hoe de gevels hersteld worden. Ook is van belang dat gekeken wordt naar de aanwezigheid van resten van urine en fecaliën in het metselwerk of je te maken hebt met een zoutbelaste gevel. Dat bepaalt de te gebruiken voegmortel en de wijze van na-isoleren.

Op tekeningnummer 2020-0194_NS-404 worden de deeldeuren vernieuwd en de draairichting van de dubbele deur gewijzigd. In de opening wordt een nieuwe glazen pui geplaatst. Ik ga daar niet mee akkoord. Bij boerderijen hecht ik sterk aan het behoud van de naar binnen draaiende deeldeuren. De oplossing is hier het behoud van de deeldeuren met hun draairichting naar binnen en met het plaatsen van een naar binnen geplaatste nieuwe pui.

Ik adviseer ten aanzien van de isolatie geen spouw toe te passen maar het isolatiemateriaal direct tegen de gevel te plaatsen. Dat betekent dat de

dampremmende laag dampdicht moet zijn en luchtdicht moet worden afgewerkt.
Geen ventilatie tussen de bestaande schil en de nieuwe isolatieschil toepassen.

Ik adviseer het houten beschot tussen de gevel en de gebintstijl (Detail 2020-194_NS-404 wel te ventileren.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,